

Archiv města Bělá nad Radbuzou

[1600] - 1945 (1948)

Inventář

EL NAD č.: 5
AP: 246

Marie Schöntag

Horšovský Týn 2009

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního souboru	4
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	6
III. Archivní charakteristika archivního souboru	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru	8
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky	8

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury	9
Příloha č. 2: Seznam použitých zkratk	10
Příloha č. 3: Pořádací schémata	11

Inventární seznam	13
--------------------------	----

Tiráž	19
--------------	----

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

První písemná zmínka o Bělé nad Radbuzou, nacházející se v severozápadní části domažlického regionu, se vyskytuje v Kosmově kronice v latinské podobě „Bela“ k roku 1121, kdy měli Němci v těchto končinách postavit hrad. Vznik Bělé byl podmíněn její polohou na jedné ze středověkých obchodních cest z jihozápadních Čech do Bavor. Vlastní jméno Bělá je dáno Bezděkovským (kdysi Bílým) potokem, nad jehož vtokem do řeky Radbuzy městečko leží. Ve druhé polovině 16. století, kdy v Bělé převážilo německé obyvatelstvo, vznikl německý název Weißensulz, který je poprvé písemně doložen k roku 1594. Byl údajně odvozen od dvou kyselých pramenů, z nichž se za suchého počasí vypařovala sůl.

Nejstarší dějiny Bělé nad Radbuzou souvisí s královským hradem Přimdou, k němuž patřila až do počátku 17. století. Bělá byla jedním ze středisek přimdských Chodů, jejichž úkolem bylo střežit česko-bavorskou hranici, za což požívali četných privilegií od panovníků. Chodové měli v Bělé svou rychtu a vlastní soud, ze svého středu volili „chodského“ soudce. K chodskému soudu v Bělé patřilo dalších 7 okolních vesnic: Chodský Újezd (Újezd Svatého Kříže), Čečín, Třemešné pod Přimdou, Bezděkov, Bonětice, Málkov a Bohuslav. Chodové byli bezprostředními poddanými knížat, později králů. Nevýhodou přímého poddanství bylo, že panovníci, kteří mívali nouzi o peníze, Chody často zastavovali. Roku 1596, když bylo rozprodáváno přimdské panství, se Bělští dostali do sporu se zástavními pány Švamberky a chtěli se vykoupit z poddanství, avšak neměli dostatek peněz. Rok poté prodal Rudolf II. Bělou Jeronýmu Puchfelderovi z Presoti a v roce 1600 ji získal rod Lamingenů z Albenreuthu. Při pobělohorských konfiskacích připadla po Josefu Volfu Lamingenovi jeho bratru Vilémovi, který ji připojil ke svému panství Újezd Svatého Kříže, kam od té doby stále náležela. Roku 1678 byla prodána Kašparovi Zdeňkovi Kaplíři ze Sulevic, v letech 1680 - 1796 drželi svatokřížské panství a s ním i Bělou Cukrové z Tamfeldu. Poslední vrchností, která získala svatokřížské panství, byli Kocové z Dobrše, kteří je drželi až do roku 1945.

Přestože byla Bělá povýšena na městys až roku 1876, je známa bělská pečeť již z roku 1734 s erbem Cukrů z Tamfeldu v pečetním poli, která se používala až do roku 1864 (opis: „SIGILL DER GEMEIN. WEISSENSVLZ.1734“). Po povýšení na městys používali Bělští kulaté razítko s obrazem anděla, proti němuž klečí poutník (nápis: „BÜRGERMEISTERAMT WEISSENSULZ“). Městečko Bělá smělo postupně pořádat 5 trhů, čtyři pondělní a jeden výroční trh připadající na neděli před 28. září.

Po rozsáhlých reformách státní správy a vzniku obecní samosprávy v roce 1850 se Bělá nad Radbuzou stala samostatnou obcí v politickém okrese Horšovský Týn v nově vytvořeném kraji Plzeňském. V letech 1855 - 1868 patřila k soudnímu okresu Hostouňskému. Převážnou většinu usedlíků tvořilo obyvatelstvo německé národnosti, kromě toho žilo v Bělé několik desítek Čechů a také nepočatná židovská menšina.

O existenci městské samosprávy v Bělé nad Radbuzou do roku 1850 se dovídáme velmi neurčitě a zlomkovitě z pouhého minima dochovaných knih a spisů z této doby, obecní kronika se o městské samosprávě nezmiňuje vůbec.

Organizace místní samosprávy se zásadně změnila po zrušení roboty a poddanství v roce 1848, především tzv. Stadionovým zákonem o prozatímním obecním zřízení ze 20. března 1849, který zrušil dosavadní pravomoc panských vrchnostenských úřadů, kde vrchnost dosud zastupovali rychtáři a konšelé, pověřeni vykonáváním částečné a obecné samosprávy. Obce tak mohly svobodně volit své zástupce, vyřizovat domovské záležitosti, samostatně vyřizovat vlastní agendu, uveřejňovat výsledky obecního hospodaření a zveřejňovat jednání obecních zástupců. Stadionovo zřízení určovalo dvojí působnost obce, a sice ve vlastních záležitostech a v záležitostech přenesených, které nařizoval stát. V každé obci se zřizovaly dva povinné orgány - obecní výbor, volený na tříleté období, který měl pouze usnášecí a dozorčí moc, a obecní představenstvo jako užší orgán, složené z purkmistra a nejméně dvou radních, kde radní byli pomocným orgánem purkmistrovým a purkmistr prováděl usnesení obecního výboru. Ze spisů AM Bělá nad Radbuzou vzniklých po roce 1850 lze vyčíst souvislý sled obecních představených.

V roce 1859 byly vypracovány zásady nového obecního zřízení, avšak uplatněno bylo pouze ustanovení o domovském právu. Domovské právo musel mít v některé obci každý státní občan. Domovská příslušnost mu poskytovala právo na chudinské zaopatření a právo nerušeného pobytu v obci, zatímco cizí příslušníci mohli být za určitých okolností vypovězeni.

Obecní výbor byl opět volen na tři roky, počet členů závisel na zalidněnosti obce a pohyboval se mezi osmi a 36 členy. Obecní výbor volil ze svého středu obecní představenstvo, které se skládalo z obecního starosty a nejméně dvou radních. Obecnímu výboru se v té době již říkalo obecní zastupitelstvo. Obecní výbor měl usnášecí a dozírací moc a vyřizoval zvláště důležité záležitosti. Jeho zasedání byla veřejná. Obecní představenstvo vyřizovalo bezprostřední a běžné záležitosti. Působnost obcí se nadále dělila na samostatnou (správa obecního majetku, udílení domovského a měšťanského práva, záležitosti místní policie) a stále narůstající působnost přenesenou na obec zákonem (vymáhání pokut, školních platů, církevních příspěvků, volební záležitosti, živnostenské, zdravotní, sčítání lidu, některé zemědělské a lesní záležitosti, úrazové pojištění, péče o státní komunikace, postrk, daňové záležitosti, vojenské, v soudnictví, např. při poručenských záležitostech, v záležitostech pozemkových knih, v trestních věcech). Součástí přenesené působnosti byla i trestní pravomoc: starosta se dvěma obecními radními tvořili obecní trestní senát. Obce mohly ukládat peněžitou pokutu a vězení, někdy i vedlejší tresty. Přenesenou působnost obce vykonával starosta. Proti rozhodnutí bylo možno se odvolat k prvoinstančnímu politickému úřadu, tj. v případě Bělé k hejtmanství v Horšovském Týně.

Obecní samospráva tak v podstatě existovala v nezměněné podobě až do roku 1918, kdy byla po vzniku samostatného Československa přijata a uvedena do praxe zcela odlišná ustanovení. Upraven byl především volební řád. Volební právo právnických osob zaniklo, volilo se na základě vázaných kandidátních listin a podle zásad poměrného zastoupení, většinový systém byl odstraněn. Volební období bylo čtyřleté, v roce 1933 bylo prodlouženo až na 6 let, stejně jako tomu bylo v okresních a zemských zastupitelstvech. Obecní zřízení bylo novelizováno, avšak ne ve všech případech šťastným způsobem. Ve všech obcích byly povinně zřízeny finanční komise s rozsáhlou pravomocí, které měly právo kontrolovat veškeré obecní hospodaření. Dále byla zrušena instituce domovského práva. Byly zavedeny diety členům obecních orgánů, což umožňovalo zastávat funkce v obecní samosprávě i dělníkům odkázaným na mzdu. Řádnými orgány obcí bylo obecní zastupitelstvo, obecní rada, starosta a komise.

Začátkem října 1938 došlo k odtržení pohraničního území, na němž se nacházela také Bělá nad Radbuzou, a k jejímu připojení k německé Říši. Nejprve na odtrženém území veškerou výkonnou moc vykonávala armáda (7. 10. - 20. 10. 1938). Po skončení plných mocí armády (20. 10. 1938) převzal správu nad odtrženými obcemi říšský komisař pro sudetoněmecká území Konrad Henlein. Zákonem ze dne 21. listopadu 1938 byla dokončena první fáze sjednocování sudetoněmeckého území s německou Říší. Tento zákon stanovil postavení tohoto území jako přímé součásti Říše. Do 20. listopadu 1938 vykonávaly politickou správu první instance na odtrženém území okresní úřady v čele s hejtmany, v případě Bělé se jednalo o okresní úřad v Horšovském Týně. 20. listopadu 1938 byly okresní úřady přejmenovány na tzv. úřady landráta. Sídlo horšovskotýnského úřadu landráta zůstalo v budově okresního úřadu.

Působnost původce archivního souboru Archiv města Bělá nad Radbuzou byla definitivně ukončena převzetím moci v obci Městským národním výborem, zvoleným 16. června 1945.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Před převzetím archivního souboru do archivu byly písemnosti města Bělá nad Radbuzou nejprve uloženy v prostorách svého původce, tzn. nejdříve u obce, později u města Bělá nad Radbuzou. V letech 1959 a 1963 byly získány od Místního národního výboru v Bělé nad Radbuzou, jak dokládají položky přírůstkové knihy č. 9 ze 24. července 1959 a č. 32 ze 20. září 1963, a ihned odvezeny do Státního okresního archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně.

Během uložení archiválií Archivu města Bělá nad Radbuzou ve Státním okresním archivu Domažlice nebyly v archivním souboru prováděny žádné restaurátorské práce. O případných ztrátách či poškození archiválií před jejich převzetím do archivu se nedochovaly žádné písemné zmínky. Při pořádání archivního souboru nebyly nalezeny tři knihy uvedené ve strojopisném konceptu inventáře, dochovaném ve spisu o fondu, označené jako: Zápisy o rozměrech čísel popisných v Bělé nad Radbuzou (1938), dále Hnanecká kniha (1902 - 1932) a Hřbitovní kniha (1906 - 1926). Na rozdíl od Evidenčního listu NAD, který uvádí v archivním souboru 10 podacích protokolů, jich bylo shledáno pouze 9. Při pořádání byl naopak ze spisů vyčleněn Příjmový a výdajový pokladní deník za rok 1865, který byl zařazen do skupiny účetních knih (K29).

Na písemnostech archivního souboru nebyly nalezeny žádné náznaky, které by odkazovaly na jakékoli starší archivní zpracování nebo registraturní systém, písemnosti byly pouze chronologicky seřazeny. O skartačních zásazích prováděných před inventárním zpracováním se nedochovala žádná písemná zmínka.

Z dochovaných podacích protokolů je zřejmé, že do nich byly v chronologickém sledu zapisovány současně vlastní i došlé písemnosti, kterým byla přiřazována čísla jednací, a dále bylo uvedeno, kdy, kým a jak byl dokument vyřízen. Spisové značky se v podacích protokolech neuvádějí.

V současné době je archivní soubor uložen v prostorách Státního okresního archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně a vzhledem k nevelkému množství dochovaných písemností jej lze označit za neúplný. O případném výskytu archiválií původce archivního souboru v jiných archivech nebo archivních souborech nebyla nalezena žádná písemná zmínka.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Archiv města Bělá nad Radbuzou je uzavřeným archivním souborem, který vznikl z činnosti obce a později městečka Bělá nad Radbuzou. Po uspořádání se skládá ze 44 úředních knih z let 1838 až 1945 (1948), 24 kartonů spisů z let [1600] 1713 - 1944 a 5 map a plánů.

Před zahájením pořádku archivního souboru existoval k písemnostem Archivu města Bělá nad Radbuzou pouze prozatímní strojopisný koncept inventáře (autor neuveden), kterému zhruba odpovídalo uložení písemností ve 20 kartonech. Písemnosti v prvních devíti kartonech byly seřazeny chronologicky, další již tematicky.

Při pořádku Archivu města Bělá nad Radbuzou byla rámcově uplatněna Vnitřní směrnice ředitele SOA v Plzni pro zpracování, posuzování a evidenci archivních pomůcek ve Státním oblastním archivu v Plzni, Interní předpis č. 4/2006, její dodatek č. 2 ze 13. 9. 2006 a dále Základní pravidla pro zpracování archivního materiálu (SAP 1960/II). V účetních knihách bylo přihlédnuto k článku P. Caise Účetní materiály kamerálního účetnictví obecní samosprávy v Čechách v letech 1850 - 1945 (se zřetelem k situaci v českém pohraničí), především při orientaci v označování a rozlišování Hlavních účetních knih od pokladních deníků v souvislosti se zavedením knih označovaných jako „Sachbuch“, které od 1. 4. 1940 plnily funkci hlavních knih, zatímco knihy označené jako „Hauptbuch“ byly vedeny jako pokladní deníky.

Spisy byly rozříděny do dvou manipulačních období, a sice na písemnosti vytvořené předchůdci původce archivního souboru do roku 1850 a na písemnosti vzniklé po roce 1850. Při jejich pořádku bylo přihlíženo k Metodickému návodu na pořádku a inventarizaci archivních souborů Archiv obce, čj. AS/1-284/00. Spisy tak byly rozděleny do tematických skupin, zahrnujících všechny oblasti obecní samosprávy.

V Archivu města Bělá nad Radbuzou se nachází několik knih, jejichž časové rozpětí přesahuje rok 1945 (Rejstřík vydaných domovských listů /K10/, Evidence přihlášených z obce /K11/, Evidence odhlášených z obce /K12/, Hlavní kniha příjmů a výdajů za služebnostní pastviny /K28/, Příjmový pokladní deník /K35/, Výdajový pokladní deník /K38/), které však byly ve fondu ponechány, neboť drtivá většina zápisů v nich pochází z období před rokem 1945.

Na základě zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů ze 30. června 2004, byly písemnosti Archivu města Bělá nad Radbuzou zařazeny většinou do II. kategorie. Do I. kategorie byly zařazeny pouze Zápisy ze schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva (K1 - K4), parcelní protokoly (K6 - K8) a obecní kronika, popisující retrospektivně nejstarší dějiny obce (K18).

Jazykem archiválií je vesměs němčina, pouze mizivé množství písemností je v češtině.

Knihy, spisy i mapy archivního souboru se nacházejí v celkem dobrém fyzickém stavu, restaurátorské ošetření si vyžádají pouze tři knihy - Evidence přihlášených z obce z let 1941 - 1945 (1946) a Evidence odhlášených z obce z let 1941 - 1945 (1946), které mají silně potrháný hřbet i obal (K11 a K12), a Ohlašovací kniha zeměbrany z let 1892 - 1938, která má zničenou vazbu a utrženou přední desku (K16). V roce 1998, tedy ještě před započatím pořádku archivního souboru, byly restaurovány dva plány (M3 a M4), a sice zpevněny a doplněny japonským papírem.

Při pořádku a inventarizaci archivního souboru Archiv města Bělá nad Radbuzou nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

I přes nevelké množství dochovaných písemností skýtá archivní soubor Archiv města Bělá nad Radbuzou poměrně široké badatelské využití v oblasti politického i hospodářského dění v obci.

Za nejvýznamnější lze označit archiválie původců města Bělá nad Radbuzou, vzniklé v období před rokem 1850. Týkají se jak vnitřní správy obce (i. č. 28), tak manipulace s jejím nemovitým majetkem (i. č. 29), hraničních záležitostí z let 1756 - 1838 (i.č. 32), stížností Bělských na vrchnost (i. č. 30) či evidence obyvatel již z roku 1803 (i. č. 28). Zajímavé informace o historii Bělé nad Radbuzou od jejího založení r. 1121 až do roku 1848 podává obecní kronika, sepsaná retrospektivně v roce 1937 dvěma bělskými učiteli (i. č. 18).

Z novějšího období je především třeba zmínit bohatě dochovanou stavební dokumentaci k soukromým i veřejným stavbám a plochám (mj. i orientační plán hřbitova), jakož i k elektrifikaci obce a regulaci řeky Radbuzy (i. č. 49 - 56). Hodnotné demografické údaje nabízí rovněž agenda domovských záležitostí, dochovaná ve dvou kartonech (i. č. 34 - 35), či agenda evidence obyvatelstva (i. č. 58). V agendě školských záležitostí (i. č. 69) lze najít důležité informace o stavbě školních budov a jejich vybavení. Z písemností cechovní a živnostenské agendy (i. č. 61) lze vyčíst, jaká řemesla a živnosti se v Bělé nad Radbuzou provozovaly od konce 19. do téměř poloviny 20. století. Mezi spisy týkajícími se majetkového vlastnictví (i. č. 65) se nacházejí informace z let 1939 - 1942 o zabavování židovského majetku nacistickými představiteli obce.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor Archiv města Bělá nad Radbuzou zpracovala, zinventarizovala a úvod k němu napsala ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně v roce 2009 Marie Bretlová.

V Horšovském Týně 30. 11. 2009

Marie Schöntag

Seznam použitých pramenů a literatury

- Janák, Jan, Hledíková, Zdeňka, Dobeš, Jan: Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost, Praha 2005, str. 206 - 225, 376 - 382
- Pelant, Jan: Města a městečka Západočeského kraje, Plzeň 1988, str. 58 - 60
- Pelant, Jan: Znaky a pečete západočeských měst a městeček, Plzeň 1985, str. 24
- Profous, Antonín: Místní jména v Čechách I., Praha 1954, str. 44 - 45
- Liebscher, Karl: Der politische Amtsbezirk Bischofteinitz, Horšovský Týn 1913, str. 504 - 506
- Sommer, Johann Gottfried: Das Königreich Böhmen, statistisch-topographisch dargestellt, VII. Band: Klattauer Kreis, Prag 1839, str. 158
- Cais, Petr: Účetní materiály kamerálního účetnictví obecní samosprávy v Čechách v letech 1850 - 1945 (se zřetelem k situaci v českém pohraničí), in: Archivní časopis 2006/4, str. 249 - 285
- Unser Heimatkreis Bischofteinitz mit den deutschen Siedlungen im Bezirk Taus, Eichstätt 1983, str. 370 - 375, 489
- Umělecké památky Čech I. (A - J), Praha 1977, str. 45, 47, 48 - 49, 304
- Kondrys, Antonín: Nový znak města Bělé n. Radbuzou, in: Z Chodského hradu, Domažlice 1980, str. 53 - 56
- Pöhl, Karlmann: Husaren reiten in Weißensulz ein, strojopis
- Brix, Josef: Die Radbusabrücke in Weißensulz - ein Kleinod im Böhmerwald, strojopis
- Brix, Josef: Gefallene und Vermisste der beiden Weltkriege 1914 - 1918 / 1939 - 1945, Marktgemeinde Weißensulz im Böhmerwald, Schwandorf 2004
- Macková, Marie: K úřadování a spisovněm obcí a měst, které od 1. října 1938 náležely pod říšskoněmeckou správu, in: Archivní časopis 49/4, Praha 1999, str. 235 - 240
- Metodické návody a instrukce pro zpracování archivního materiálu (zvláštní příloha Sborníku archivních prací X/1960, č. 2), Zásady pro pořádání archivů měst a obcí, SAP X/II, Praha 1960, str. 287 - 293
- Schelle, Karel: Vývoj veřejné správy v letech 1848 - 1948, Praha 2002
- Kuča, Karel: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1. díl (A - G), Praha 1996, str. 67 - 69
- Mužík, Petr: K novým zítřkům, Domažlice 1987, str. 11 - 19

Seznam použitých zkratk

aj.	a jiný
AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
č.	číslo
č. j.	číslo jednací
č. k.	číslo kartonu
č. kat.	číslo katastrální
čp.	číslo popisné
EL	evidenční list
mj.	mimo jiné
mm	milimetr
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NAD	národní archivní dědictví
nar.	narozen
r.	rok
SAP	Sborník archivních prací
Sb.	sbírky
sig.	signatura
tzn.	to znamená
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv Plzeň
SOkA	státní okresní archiv
st.	století

Pořádací schéma pro I. manipulaci (do roku 1850)

1. Obec a její správa
2. Obecní majetek
3. Vrchnostenské záležitosti
4. Policejní a bezpečnostní záležitosti
5. Péče o veřejné ústavy a zařízení
6. Obecní příjmy a výdaje

Pořádací schéma pro II. manipulaci (1850 - 1944)

1. Obec a její správa
2. Správa obecního majetku a hospodaření obce
3. Bezpečnost osob a majetku
4. Stavební a požární záležitosti
5. Spolupůsobení ve státních záležitostech

Inventární seznam

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
---------	-----------	-------	---------------	--------------

I. KNIHY

1. Knihy městské správy v užším slova smyslu

1	Zápisy ze schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva (1910 - 14. 8. 1921)	1910 - 1921	K 1
2	Zápisy ze schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva (27. 11. 1921 - 11. 6. 1927)	1921 - 1927	K 2
3	Zápisy ze schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva (18. 7. 1927 - 2. 10. 1940)	1927 - 1940	K 3
4	Zápisy ze schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva (14. 1. 1930 - 3. 2. 1939)	1930 - 1939	K 4
5	Zápisy ze schůzí finanční komise	1919 - 1938	K 5

2. Knihy městského hospodářství

6	Parcelní protokol	1838 - 1854	K 6
7	Parcelní protokol	1838 - 1854	K 7
8	Parcelní protokol	1921 - 1944	K 8
9	Hospodářský program obecního lesa	1923 - 1932	K 9

3. Knihy evidenční

10	Rejstřík vydaných domovských listů	1920 - 1945 (1948)	K 10
11	Evidence policejních přihlášek	1941 - 1945 (1946)	K 11
12	Evidence policejních odhlášek	1941 - 1945 (1946)	K 12
13	Evidence neaktivního mužstva a námořnictva	1886 - 1907	K 13
14	Ohlašovací kniha neaktivního mužstva	1891 - 1910	K 14
15	Ohlašovací kniha rezervistů a vojáků na dlouhodobé dovolené (1911 - 1923), evidence policejních přihlášek a odhlášek (1938 - 1940)	1911 - 1940	K 15
16	Ohlašovací kniha zeměbrany	1892 - 1938	K 16
17	Trestní rejstřík	1869 - 1924	K 17

4. Kroniky

18	Kronika obce Bělá nad Radbuzou	1937	K 18
----	--------------------------------	------	------

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
---------	-----------	-------	---------------	--------------

II. SPISOVÝ MATERIÁL

A. Registraturní pomůcky

19		Podací protokol	1892 - 1902	R 1
20		Podací protokol	1910 - 1913	R 2
21		Podací protokol (1914 - 30. 4. 1921 /č. j. 350/)	1914 - 1921	R 3
22		Podací protokol (30. 4. 1921 /č. j. 351/ - 6. 8. 1924 /č. j. 1010/)	1921 - 1924	R 4
23		Podací protokol (6. 8. 1924 /č. j. 1011/ - 5. 3. 1928 /č. j. 180/)	1924 - 1928	R 5
24		Podací protokol (5. 3. 1928 /č. j. 181/ - 30. 1. 1932 /č. j. 64/)	1928 - 1932	R 6
25		Podací protokol (1. 2. 1932 - 24. 5. 1935 /č. j. 536/)	1932 - 1935	R 7
26		Podací protokol (24. 5. 1935 /č. j. 537/ - 2. 4. 1938 /č. j. 445/)	1935 - 1938	R 8
27		Podací protokol (3. 4. 1938 /č. j. 446/ - 31. 7. 1940 /č. j. 312/)	1938 - 1940	R 9

B. Spisy

I. Spisy předchůdců obecní samosprávy do roku 1850

28		Obec a její správa (ustanovení místního názvosloví, evidence obyvatel, sčítání lidu, matriční záležitosti)	1803 - 1839	N 1
29		Obecní majetek (ochrana obecních lesů, popis polesí, evidence obecních pozemků)	1802 - 1847	N 1
30		Vrchnostenské záležitosti (robota, vrchnostenští úředníci, nařízení pro poddané)	1756 - 1848	N 1
31		Policejní a bezpečnostní záležitosti (zdravotní a veterinární záležitosti, stavební a požární záležitosti)	1767 - 1836	N 1
32		Péče o veřejné ústavy a zařízení (chudinské a špitální záležitosti, školství, církevní záležitosti, vojenské záležitosti, kontribuce, záležitosti daňové a katastrální, soudní záležitosti, živnosti a obchod)	[1600] - 1849	N 2
33		Obecní příjmy a výdaje	1812 - 1846	N 2

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
---------	-----------	-------	---------------	--------------

II. Spisy městského úřadu 1850 - 1945

		1. Obec a její správa		
34		Domovské právo (přijímání do obce a propouštění z ní, osvědčení o domovském právu)	1859 - 1942	N 3
35		Domovské listy	1860 - 1938	N 4
36		Všeobecné pokyny týkající se vnitřní organizace obce	1863 - 1942	N 5
37		Záležitosti obecních zaměstnanců	1850 - 1944	N 5
		2. Správa obecního majetku a hospodaření obce		
38		Správa financí obce všeobecně, obecní půjčky	1864 - 1942	N 5
39		Dlužníci obce	1884 - 1940	N 5
40		Příjmy z pronájmu a správy obecního majetku	1852 - 1944	N 5
41		Obecní výdaje - proplácení zdravotní péče a pohřbů nemajetným)	1866 - 1938	N 5
		3. Bezpečnost osob a majetku		
42		Policejní záležitosti - vazební tresty, pokuty, zjišťování a hlášení pobytu osob, zjišťování totožnosti, zbrojní pasy, polní a lesní pých, veřejné produkce a zábavy, dozor nad žebráky a tuláky, volné pobíhání psů	1869 - 1944	N 6
43		Hnanecké záležitosti, postrk	1859 - 1909	N 6
44		Zdravotnictví, hygiena (očkování, prevence a potírání nakažlivých chorob)	1884 - 1943	N 6
45		Veterinární záležitosti (zvířecí nákazy, zdravotní pasy dobytka, obchodování s dobytkem, porážky, prohlídka masa, likvidace hlodavců)	1859 - 1943	N 7
46		Chudinské záležitosti (příspěvky chudinskému fondu, podpora chudých sociálních vrstev, odvod pokut do chudinského fondu, vysvědčení chudoby, sirotčinec a nalezinec)	1850 - 1942	N 7
47		Sociální, nehodové aj. druhy pojištění	1889 - 1942	N 7
48		Dobročinné sbírky	1903 - 1940	N 7
		4. Stavební a požární záležitosti		
49		Elektrifikace obce, stavby a opravy silnic, železnice Domažlice - Tachov - Planá, komunikací, mostů, kanalizace, úpravy hřbitova (vč. plánu)	1859 - 1944	N 8
50		Regulace řeky Radbuzy	1931 - 1939	N 9
51		Stavba měšťanské školy	1890 - 1933	N 10
52		Stavba měšťanské školy, stavby a opravy veřejných budov a zařízení (vodojem pro pivovar, střelnice, projekt hřbitovní síně, pivovar, benzinové čerpadlo, úpravy panského dvora)	1887 - 1943	N 11
53		Soukromé stavby vč. plánů (podle parcel + čísel popisných /do čp. 100/)	1868 - 1941	N 12

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
54		Stavební a požární záležitosti (soukromé stavby podle čísel popisných - od čp. 101)	1852 - 1942	N 13
55		Soukromé stavby a opravy bez označení, nouzové byty	1852 - 1945	N 14
56		Požární záležitosti (hasičská stříkačka, preventivní požární prohlídky)	1863 - 1939	N 14
		5. Spolupůsobení ve státních záležitostech		
57		Cirkuláře, vyhlášky a nařízení	1851 - 1892	N 15
58		Evidence obyvatelstva (matriční záležitosti, evidence obyvatel podle čísel popisných, služební a pracovní knížky, pracovní vysvědčení, výuční listy, vysvědčení majetnosti a zachovalosti, cestovní doklady, vystěhovalectví, podomní pasy)	1857 - 1944	N 15
59		Statistika (mj. popisování a sčítání lidu)	1890 - 1942	N 16
60		Zemědělské záležitosti (mj. okresní zemědělská záložna v Hostouni, lesnické záležitosti, lov, chov koní a dobytka, ochrana před škůdci a chorobami, živelní pohromy)	1851 - 1944	N 16
61		Cechovní a živnostenské záležitosti (udílení a odebrání koncesí, pořádání trhů, kontroly živnostníků a obchodníků, dodržování měr a vah, cenové tarify, podloudnictví, zásobování obyvatelstva, korespondence s Obchodní a živnostenskou komorou v Plzni)	1870 - 1944	N 16
62		Zásobování obyvatel	1919 - 1944	N 17
63		Loterie	1884 - 1897	N 18
64		Vojenské záležitosti (evidence branců a záložníků, odvody, osvobození od vojenské služby, vojenská taxa, ubytování vojska, přípravek, klasifikace koní, konskripce)	1850 - 1944	N 18
65		Daňové a katastrální záležitosti (pozemková, živnostenská, spotřební daň, daň z budov, vyvazování pozemků, seznamy daňových poplatníků, Treuhand, vyvlastňování židovského majetku)	(1850) 1851 - 1943	N 19
66		Pozemnostní archy	1853 - 1944	N 20
67		Záležitosti soudní civilní sporné (sousedské spory, spor Koce z Dobrše o dříví a hrabanku z bělských lesů s obcí Bělá nad Radbuzou), záležitosti soudní civilní nesporné (pozůstalosti, poručnictví, veřejné dražby a exekuce)	1853 - 1944	N 21
68		Agenda pozemkových knih (evidence půdy, převody a nájmy pozemků, mapa katastru, výkazy ploch, pozemkové úpravy, situační plány parcel a pozemků)	1880 - 1944	N 21

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
69		Školské záležitosti (stavba, údržba a opravy školních budov a jejich zařízení, školský personál, studentské nadace, školní docházka, placení školného)	1865 - 1944	N 22
70		Církevní záležitosti (mj. sbírka na pořízení věžních hodin na farní kostel, stavební úpravy fary, sejmutí zvonů na válečné účely)	1851 - 1939	N 22
71		Kulturní, vlastenecké aj. spolky, obecní knihovna	1899 - 1942	N 22

III. ÚČETNÍ MATERIÁL

A. Účetní knihy

72		Hlavní kniha příjmů a výdajů (1940 - 31. 3. 1941)	1940 - 1941	K 19
73		Hlavní kniha příjmů a výdajů (1. 4. 1941 - 31. 3. 1942)	1941 - 1942	K 20
74		Hlavní kniha příjmů (1. 4. 1942 - 31. 3. 1943)	1942 - 1943	K 21
75		Hlavní kniha příjmů (19. 4. 1943 - 31. 3. 1944)	1943 - 1944	K 22
76		Hlavní kniha příjmů (1. 4. 1944 - 12. 4. 1945)	1944 - 1945	K 23
77		Hlavní kniha výdajů	1939	K 24
78		Hlavní kniha výdajů (1. 4. 1942 - 31. 3. 1943)	1942 - 1943	K 25
79		Hlavní kniha výdajů (1. 4. 1943 - 31. 3. 1944)	1943 - 1944	K 26
80		Hlavní kniha výdajů (1. 4. 1944 - 31. 3. 1945)	1944 - 1945	K 27
81		Hlavní kniha příjmů a výdajů za služebnostní pastviny (1893 - 1944 /27. 11. 1945/), evidence cizích příslušníků (1850 - 1853)	(1850) 1893 - 1945	K 28
82		Pokladní deník	1865	K 29
83		Pokladní deník	1938	K 30
84		Pokladní deník (1. 4. 1940 - 31. 3. 1941)	1940 - 1941	K 31
85		Příjmový pokladní deník (1. 4. 1941 - 31. 3. 1942)	1941 - 1942	K 32
86		Příjmový pokladní deník (1. 4. 1942 - 31. 3. 1943)	1942 - 1943	K 33
87		Příjmový pokladní deník (1. 4. 1943 - 31. 1. 1944)	1943 - 1944	K 34
88		Příjmový pokladní deník (1. 4. 1944 - 31. 3. 1945, 4. 4. 1945 - 4. 1. 1946)	1944 - 1945 (1946)	K 35
89		Výdajový pokladní deník (1. 4. 1942 - 31. 3. 1943)	1942 - 1943	K 36
90		Výdajový pokladní deník (1. 4. 1943 - 31. 3. 1944)	1943 - 1944	K 37
91		Výdajový pokladní deník (1. 4. 1944 - 31. 3. 1945, 4. 4. 1945 - 7. 5. 1946)	1944 - 1945 (1946)	K 38
92		Pokladní deník školní kasy	1902 - 1933	K 39
93		Evidence platby občanské daně	1939	K 40
94		Evidence platby občanské daně	1. 4. 1941 - 31. 3. 1942	K 41
95		Předběžná kniha výběru obecních daní a dávek (1. 4. 1941 - 31. 3. 1942)	1941 - 1942	K 42

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
96		Předběžná kniha výběru obecních daní a dávek (1. 4. 1942 - 31. 3. 1943)	1942 - 1943	K 43
97		Předběžná kniha výběru obecních daní a dávek (1. 4. 1943 - 31. 3. 1944)	1943 - 1944	K 44
98		Předběžná kniha výběru obecních daní a dávek (1. 4. 1944 - 30. 3. 1945)	1944 - 1945	K 45

B. Účetní přílohy

99		Obecní rozpočty a uzávěrky	1931 - 1944	N 23
100		Všeobecné účetní přílohy	1887 - 1911	N 24

V. Mapy

101		Katastrální mapa Bělé nad Radbuzou (autor neveden; rok neveden; měřítko nevedeno; rukopisná; částečně kolorovaná; zrcadlo mapy 660 x 520 mm; plátno; nezpevněné)	[1900] - [1930]	M 1
102		Polohopisný plán Bělé nad Radbuzou (autor neveden; rok neveden; měřítko nevedeno; kopie; nekolorovaný; 660 x 320 mm; slepený lepenkou)	[1930] - [1939]	M 2
103		Situační plán části Bělé nad Radbuzou po požáru (podpis autora nečitelný; r. 1826; měřítko nevedeno; rukopisný; částečně kolorovaný; 550 x 340 mm; restaurovaný; zpevněný a doplněný japonským papírem)	1826	M 3
104		Situační plán vyhořelých domů v Bělé nad Radbuzou z r. 1826 (podpis autora nečitelný; měřítko nevedeno; rukopisný; částečně kolorovaný; 520 x 330 mm; restaurovaný; zpevněný a doplněný japonským papírem)	1826	M 4
105		Hospodářská mapa obecních lesů Bělé nad Radbuzou z roku 1922 (G. Hahn, lesmistr; r. 1922; měřítko 1:2880; rukopisný, kolorovaný; 590 x 303 mm; na tvrdém papíře)	1922	M 5

Tiráž

Název archivní pomůcky: Archiv města Bělá nad Radbuzou

Značka archivního souboru: AM Bělá nad Radbuzou

Časový rozsah: [1600] - 1945 (1948)

Počet evidenčních jednotek: 83 45 úředních knih, 9 podacích protokolů, 24 kartonů,
5 map a plánů

Počet inventárních jednotek: 105

Rozsah v bm: 3,4 (~~úřední knihy – 0,8 bm, podací protokoly – 0,28 bm,
kartony – 2,3 bm, mapy a plány – 0,02 bm~~) 3,90

Stav ke dni: 30. 11. 2009, 18. 1. 2013

Zpracovatelka archivního souboru: Marie Schöntag

Zpracovatelka archivní pomůcky: Marie Schöntag

Počet stran: 19

Počet exemplářů: 4

Schválil: Mgr. Radka Kinkorová
dne 30. 11. 2009 - č.j. SOAP/010 - 0936/2009